

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili
Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98. maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. maddesi gereğince **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Alparslan BAYRAKTAR** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.23.06.2026

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

301 maden şehidimizin ardından Manisa'nın Soma ilçesinde kamu yararı ile iş güvenliği gözetilerek kamulaştırılan Işıklar Maden Ocağı sahası, yeniden özel sektöre devredilmiştir. Mülkiyeti Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) Kurumu'nda bulunan bu saha, Soma Kartal Kömür İşletmeleri A.Ş.'ye devredilerek özelleştirilmiştir. Geçmişte TKİ'nin iştiraki sayılan Yeni Anadolu Madencilik A.Ş.'ye ihalesiz ve rüdvans yoluyla devredilen Işıklar Maden Ocağı'nın, Kamu İhale Kanunu'nun arkasından dolanılarak yine ihalesiz şekilde bir başka özel firmaya geçmesi kamu vicdanını derinden yaralamıştır.

Yeni Anadolu Madencilik A.Ş., faaliyetlerini durdurma kararı almış ve 1.361 maden işçisinin iş sözleşmesinin 9 Temmuz itibarıyla feshedileceğini açıklamıştır. Şirket özünde maden sahasını "yatırım ve teknik nedenlerle çalıştıramadığını" beyan ederek TKİ'ye iade etmiştir. Bu noktada şirketin sahayı devraldığı 2019 yılından bu yana yer altı ocakları için hazırladığı projelerin çoğunun yanlış yapılandırıldığı, üretime ve iş güvenliği malzemelerine gerekli yatırımları yapmadığı ve bu yolla üretimin kasıtlı olarak düşürülerek işletmenin zarara sürüklendiği iddia edilmektedir.

Bu tasfiye sürecinin arka planı incelendiğinde ise açık bir hukuki ve idari muvazaa göze çarpmaktadır. Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) Genel Müdür Yardımcısının aynı zamanda Yeni Anadolu Madencilik A.Ş.'nin de Yönetim Kurulu Başkanı olması bu çelişkiyi açıkça ortaya koymaktadır. Çoğunluk hissesi kamuya ait olan bir şirkette, TKİ Genel Müdürü'nün önce rüdvans sözleşmesini ortadan kaldırması, ardından da bizzat feshettiği bu sözleşmeyi gerekçe göstererek işletmenin kapısına kilit vurması kamuoyunda "hileli bir tasfiye operasyonu" olarak nitelendirilmektedir.

Bu hülleli operasyon neticesinde, yakın dönemde maden sahasına ve sahada kurulu bulunan "Kömür Kırma, Kuru Eleme ve Torbalama Tesisi"ne kamunun bütçesiyle yapılan yüklü miktardaki yeni yatırımlar, borçsuz ve külfetsiz bir şekilde özel sektöre adeta peşkeş çekilmiştir. Tasfiye edilen kamu iştirakinin ve 1.361 maden işçisinin tüm tazminat ile borç yükü kamunun sırtına bırakılırken, özel şirkete tamamen temizlenmiş, sorunsuz bir saha teslim edilmiştir. Üstelik toplu işten çıkarmalarda işçilere "arabuluculuk masasının" adres gösterilmesi, işçilerin gelecekte açabileceği muvazaa ve hak arama davalarının önünü peşinen kapatmak ve yapılan bu hileli işlemleri yasal kılıfa uydurmak amacı taşımaktadır.

Buna göre;

1. Kamu yararı ve iş güvenliği gözetilerek kamulaştırılan maden sahasının, şeffaflıktan uzak yöntemlerle yeniden özel sektöre devredilmesinin gerekçesi nedir?
2. TKİ iştiraki Yeni Anadolu Madencilik A.Ş.'nin sahayı devraldığı 2019 yılından bu yana yer altı ocakları için hazırladığı projeleri yanlış yapılandırdığı, üretime ve iş güvenliği malzemelerine gerekli yatırımları yapmayarak üretimi kasıtlı olarak düşürdüğü ve işletmeyi zarara sürüklediği iddiaları doğru mudur?
3. TKİ Genel Müdürü'nün aynı zamanda kapatma kararı alan Yeni Anadolu Madencilik A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkanı olması karşısında; bir kamu görevlisinin adeta kendi kendine sözleşme feshedip işyeri kapatma kararı alması yasal mıdır?
4. Kamuoyunda "hileli tasfiye" olarak adlandırılan bu açık muvazaalı durum hakkında Bakanlığınızca başlatılmış idari ve hukuki bir inceleme bulunmakta mıdır?
5. Devir sözleşmesinde, geçmişte büyük bir maden katliamının yaşandığı bu ocaktaki iş güvenliği önlemlerine, denetim kriterlerine ve iş sözleşmesi feshedilen maden işçilerinin istihdam haklarının kesintisiz korunmasına yönelik ne gibi yaptırımlar ve bağlayıcı hükümler yer almaktadır?
6. İşçilerin hak kayıplarının önlenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi adına Bakanlığınız hangi somut tedbirleri alacaktır?
7. Mülkiyeti kamuya ait olan ruhsat sahası, Kamu İhale Kanunu'nun arkasından dolanılmak suretiyle niçin ihalesiz şekilde Soma Kartal Kömür İşletmeleri A.Ş.'ye devredilmiştir?
8. Yakın dönemde kamu kaynakları kullanılarak maden sahasında ve sahada kurulu bulunan "Kömür Kırma, Kuru Eleme ve Torbalama Tesisi"nde yapılan harcamaların, modernizasyon çalışmalarının ve yatırımların toplam maliyeti ne kadardır? Bu nitelikli kamu tesisleri ve yatırımları yeni şirkete bedelsiz mi devredilmiştir?
9. İş sözleşmesi tek taraflı olarak feshedilen 1.361 maden işçisinin içeride kalan ücret, kıdem ve ihbar tazminatları asıl ruhsat sahibi ve şirket hissedarı olan TKİ bütçesinden mi karşılanacaktır?
10. Eğer işçi tazminatları ve tasfiye borçları kamu kuruluşu olan TKİ bütçesinden ödenecekse; tüm mali yükü kamuya yıkarak, maden ocağını özel bir şirkete borçsuz, külfetsiz ve işçisiz şekilde devretmek açıkça bir kamu zararı oluşturmuyor mu? Oluşan ve oluşabilecek kamu zararının idari ve hukuki sorumluları kimlerdir?
11. İşçilere yasal hakları için "arabuluculuk masasının" adres gösterildiği ve bu yolla ileride açılması muhtemel muvazaa davalarının önünün kapatılmak istendiği iddiaları doğru mudur? Hak arama hürriyetini kısıtlayan bu sürece Bakanlığınız müdahale edecek midir?
12. Kapatma kararı verilen ocakta çalışan ve çalışma süresi 1 yılı doldurmadığı için yasal olarak kıdem tazminatı hakkı kazanamayan işçi sayısı kaçtır?
13. Bu hüллеli devir süreci nedeniyle hiçbir hak alamadan işsiz kalacak madencilerin mağduriyeti nasıl giderilecektir?